

Miocén program

1028. Budapest, Dombos utca 44.

Budapest, 2005-03-28
Tárgy: kutatási jelentés

Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság
Szabó Sándor Igazgató

Tisztelt Igazgató Úr!

Mellékleten csatolom a Látó-hegyi-barlangról készült kataszteri feldolgozást, melyet 2004-ben készítettem.

Üdvözlettel: Szabó Zoltán

DUNA-IPOLY NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG	
Kutatás időtartama: 2005-03-31	Évesítés:
Kutatónév:	Külső kódok:
Kutatónév sorszáma:	1720/2005
a/szám:	
Előrelátás száma: 8442/2004	Ügyintéző: Juhász H.

L. CA 1931.

A LÁTÓ-HEGYI-BARLANG

A budapesti Látó-hegyi-barlang komplex kataszteri feldolgozása

---

Készült a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat 2004. évi Barlangi Kutatásvezetői
Tanfolyam vizsgafeladataként.

Készítette: Szabó Zoltán, Budapest, 2004. szeptember

Tartalom

Tartalom	2
Célkitűzés	3
Megvalósítás.....	3
A Látó-hegyi-barlang földrajzi és geológiai környezete.....	4
A Látó-hegyi-barlang	5
A további kutatás lehetőségei.....	6
Javaslat a barlang megóvására	6
1. FÜGGELÉK.....	7
A barlang felmérési dokumentációja.....	7
A barlang eddig elkészült térképdokumentációi	8
A felmérés körülményei	8
A feladat teljesítése	8
Észrevételek a korábbi felmérésekkel kapcsolatosan.....	8
2. FÜGGELÉK.....	9
A barlang fotódokumentációja	9
Korábbi fotódokumentáció.....	10
A fotódokumentáció feldolgozása.....	10
3. FÜGGELÉK.....	14
A barlang komplex állapotfelvétele	14
Mellékletek:.....	23
1. 3,5” lemez: a Látó-hegyi-barlang felmérési adatainak feldolgozása Poligon programmal	23
2. 3,5” lemez: A Látó-hegyi-barlang állapotfelvétele.....	23
3. CD-rom: A Látó-hegyi-barlang komplex kataszteri feldolgozása (2004)	23

Célkitűzés

A Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium és a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat által 2004-ben szervezett Barlangi Kutatásvezetői Tanfolyam (tanfolyamvezető: Lengyel János) egyik vizsgafeladata egy házidolgozat elkészítése, melynek témája egy komplex dokumentáció összeállítása. A feladat: egy kiválasztott hazai karsztos terület vagy barlang kataszteri jellegű feldolgozás(80-100 méter járat új felmérése).

Megvalósítás

Az Országos Barlangnyilvántartás állapota alapján Nyerges Attila javaslatára a feladat alanyaként a budapesti Látó-hegyi-barlang lett kijelölve. A Barlangnyilvántartás adatai alapján lett megtervezve a feladat, és a Duna-Ipoly nemzeti Park Igazgatósága felé barlangkutatói engedélykérelem lett benyújtva (melléklet). Az első helyszíni szemle alkalmával kiderült, hogy a barlang bejárati zónája a lezárás megoldatlanságának átmeneti megoldásaként nagy mennyiségű kötőanyagokkal van eltömődve. A 20-50 kilogrammos tömbök kitermelése egy napi megfeszített munkát igényelt. A bejárat alatti lejtős kúszójárat egy függőleges letörésbe torkollott, amelyben egy méter mélységben, félig az omladék alá egy 15 cm átmérőjű, hosszú stomp ácsolóanyag volt berekedve, amely épp elzárta a továbbvezető utat. Következő alkalommal egy rövid nyelű fűrészszel sikerült a fagerendát átvágni és bejutni a barlang folytatását képező ún. „3-as szakasz”-ba. A kitűzött feladatot sikerült elvégezni. A tervezett felméréendő hossz azonban nem sikerült elérni, ugyanis a barlangban több helyen a korábban kiásott akna, oldaljárat –amely később jelentőségét veszítette -, a kitermelt végponti törmelékkel el lett tömődve. A barlang legmélyebb pontját képező végpont sem a korábbi mélységben van, mert a Kőtárnak elnevezett szakaszban feltehetően a korábban felhalmozott depónia, valamint a felsőbb zónákból bepergő törmelék a járatot 5-7 méter magasságig feltöltötte. Ennek megfelelően a korábbi irodalomban leírt hosszúnak (kb. 130 m. Leél-Össy Szabolcs 1995), jelenleg a fele bejárható.

A Látó-hegyi-barlang földrajzi és geológiai környezete

A Budai-hegység keleti részén emelkedő Hármashatár-hegyi vonulat által határolt Szépvölgyi-árok DNY-i oldalában a Remete-heggyel szemközi oldalon emelkedik a 347 m magas Látó-hegy. A magaslat DK-i gerincét közel a Szépvölgyi úthoz egy Ny-K-i irányú kőfejtő töri meg. A Nummuliteszes mészkövet feltáró bányaudvar közel függőleges falakkal határolt, melyeknek irányát nagyrészt ÉNy-DK-i és közel erre merőleges tektonikus hasadékok határozzák meg. A falakon a karsztosodás nyomai nagy felületeken észlelhetők. Már távolabbról is szembetűnnek a korróziós oldásformák, amelyek rendszerint üregekbe torkollnak. A sima falakat közelebbről szemlélve látható, hogy azokat gyakorta kalcittelérek alkotják. A korróziós kisformák, mélyedések peremét helyenként borsókőkiválások alkotják. Az oldott felületeken ősmaradványokat, köztük Nummuliteszeket, és Pecten-fajokat lehet megfigyelni.

A kőfejtő, alapterületéhez képest a szokványosnál gyakrabban tár fel korróziós üregeket. A fal tövében összesen 11 objektum található, melyek közül leg jelentősebb a Látó-hegyi-barlang.

A Látó-hegyi-barlang

A Szépvölgyi út felső harmadában az Erdei lak felett nyíló Francia-bánya nevű felhagyott kőfejtőben több kisebb üreg szomszédságában nyílik a Látó-hegyi barlang. Bejárata a 4762. sz. barlangkataszteri egységben van, és 277 m magasságban nyílik. Több szinonimája is ismert, amelyek a korábbi kutatócsoportra utalnak. A sziklafal középső részén, a sziklamászók által „Zsíroskenyér”-nek ismert mászófal tövében a 2.sz. barlang mellett nyílik. Bejáratának környezete a hévizes barlang-kialakulás nyomait viseli, jellegzetes forráskürtő magasodik fölé. Befoglaló kőzete eocén mészkő. A barlang felmért hossza 54 méter, mélysége 17 méter.

A barlang valószínűleg 1957 előtt vált ismertté, a kőbányában végzett fejtési munkák közben, mivel első irodalmi említése akkorra tehető (Csók Rémó 1957). A barlang felfedezése Csók Rémó jelentése alapján 1958 február 9-re esett. Ezt követően jelentősebb feltárások történtek 1957-60-ig (Várostervezés), 1980-85 (FTSK), 1987 Társulati Kutatótábor, Buda.

A barlang gyakorlatilag két markáns hasadék mentén alakult ki, és három szakaszra tagolható.

A bejáratot, amelyet egy algától zöldebbre színezett félköríves akna alkot, közel észak-déli hasadék szeli ketté, és határozza meg a barlang felső zónájának irányát. Jelenleg a bejárat nehezen járható, hiszen a korábbi elzárások miatt a bejáraton keresztül nagy mennyiségű omladék került a járatba. Az egykoron Róka-kürtőnek elnevezett akna és az alatta lévő un. Műterem, jelenleg nagyrészt omladékkal van kitöltve. Rajta a lejtés nehézkes, amit az omladék megfogására betűzött ácsolatfa tesz bonyolultabbá. A 2004-es állapotfelmérés, és térképezés alkalmával az útban álló rönkök ki lettek fűrészelve, így jelenleg a bizonytalan kőtömbökre kell odafigyelni. A „Kövek pihenőjén” lecsúszva az un. Hármasszakaszba jutunk. A törmelékajtón leereszkedve egy omladékos terembe jutunk. A terem határvonala omladék, amely felfelé egy kürtőt zár közre. Ez a „Nagy-köves-kürtő”, amely alatt korábban egy kibontott, később eltömedékelt akna mélyült. A talpon a felszínről alkalmanként befolyó csapadékvíz inaktív patakmederre emlékeztető formákat és száradási repedéseket hozott létre.

Egy fossziliákból álló mállott kőtömb alatt átbújva érünk a Kalcitfolyosóba. Ez a hasadék délnyugati irányban preformálta a barlang második szakaszát. A hasadék fent nyílt, és ismeretlen eredetű törmelék tölti ki, amely valószínűleg a korábban nyitott hasadékon át áramlott a járatokba, majd kipergett. A főte zegzugos, az azt alkotó omladék struktúrájából eredően. A helyenként bizonytalanul függő tömböket ácsolattal tették stabilabbá a feltárások idején. Feltűnik, hogy a kitöltés a falak, és a beépített faanyag is rendkívül száraz. Itt a hőmérséklet is fokozatosan egyre hidegebb. Az „asztal” mellett elhaladva egy lejtős folyosóba érünk, amelyből jobbra rézsút nyílik a Talán-folyosó törmelékes zónája. Lefelé haladva érjük el a harmadik szakaszt, amelybe a „Reménység kapun” át juthatunk. A főte itt ismét omladékossá válik, és megfigyelhető egy kőzetblokk, amely a még jelenkori mozgások nyomait viseli. A lejtő hamarosan egy keskeny, függőleges járatba vezet. Az üstszerű oldásformákkal tagolt akna lefelé táguló járatba vezet a Kőtárba, amely a jelenlegi végpontra vezet. A végpont jelenleg kőzettörmelékkel van kitöltve, és kb. 5 méterrel van a legmélyebben elért pont felett. Az ácsolatfa itt is jó állapotban van, a végponton erős huzat, és szokatlanul hideg észlelhető.

Kialakulását tekintve a barlang története erőteljes tektonikus preformációval kezdődhetett, amit a mélyből feláramló langyos-meleg karsztvíz korróziója követhetett. A hasadékok a felszínnel nyílt kapcsolatban is lehettek, így kerülhetett be a hasadékkitöltés. A másodlagos folyamatok jelentős átalakításokat végeztek, főként a hasadékok keresztesződési zónájában. Az elsődleges folyamatok során keletkezett ásványok mára javarészt megrongálódtak, eltűntek.

A barlang alapfelszerelésben járható, de az omladékos részek miatt látogatása csak vezetővel ajánlott.

A további kutatás lehetőségei

A Látó-hegyi-barlang továbbkutatás szempontjából nem lenne ígéretes karsztobjektum, ha nem mutatna az átlagtól eltérő klimatikus paramétereket. Igaz ugyan hogy a megfigyelések szórványosak, ám néhány nyáron végzett hőmérsékleti és légnedvesség mérés a terület klimatikus átlagán aluli értékeket mutatott. A barlangban, de leginkább a végponton észlelt erős légáramlás, az alacsony hőmérséklet és páratartalom miatt érdemes lenne a rendszeres megfigyelés. Célszerű lenne vizsgálni a barlang radontranszportját is.

A további feltáró kutatások folytatása előtt azonban szükséges elvégezni a legszükségesebb állagmegóvási munkákat, valamint a barlang bejárati szakaszának exhumálását. A belső szakaszokon felhalmozódott törmelék és por eltávolításával helyet lehet biztosítani a mélyebb szinten végzendő feltáráskor kitermelt törmelék felszínre juttatását.

Javaslat a barlang megóvására

A Látó-hegyi-barlang olyan környezetben van amely a turisztika és szabadidősportot végzők „közlekedési útvonalába” esik. A kirándulók, és sziklamászók nap mint nap elhaladnak a barlang bejárata felett, így óhatatlanul fennáll az esélye annak, hogy a bejáratba hulladék kerüljön. Mivel a bejárati akna bemászható, és belőle jól láthatóan további szakaszok nyílnak, vonzó lehet a kíváncsi illetéktelenek számára. Hasonló problémát jelenthet az önkényes birtokbavétel, amely a Budai-hegységben már nem egy esetben okozott helyrehozhatatlan károkat.

A barlang és a barlang közelében tartózkodók legmegfelelőbb védelmét a bejárat biztonságos lezárása jelenti, amely egyben a későbbi kutatásokat is megkönnyítheti. A lezárás előkészítéseként először a bejárati aknában lévő kőzetmenyiséget kell teljesen eltávolítani. A kitermelt kötőrmelék alkalmas arra, hogy abból a lezárási műtárgyat ki lehessen alakítani. A bejárat alatt korábban Műteremnek elnevezett részben kialakítható egy biztonságos keret a záróelem rögzítéséhez. A záróelemig egy lépcsőzetes kialakítású „vadlépcső” kiépítése célszerű, amin nem csak az emberek, hanem a bejárat közelébe merészkedő állatok is biztonságosan tudnak közlekedni.

Természetvédelmi Hivatal, Barlangtani és Földtani Osztály
Országos Barlangnyilvántartás

A LÁTÓ-HEGYI-BARLANG

A budapesti Látó-hegyi-barlang komplex kataszteri feldolgozása

1. FÜGGELÉK

A barlang felmérési dokumentációja

Készült a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat 2004. évi Barlangi Kutatásvezetői
Tanfolyam vizsgafeladataként.

Készítette: Szabó Zoltán, Budapest, 2004. szeptember

A barlang eddig elkészült térképdokumentációi

A Látó-hegyi-barlang korábban kb. 130 méter hosszúságban ismert járatrendszerét elsőként a Városterv Barlangkutató Csoport dokumentálta. Első térképként az 1959-ben publikált hosszmetesz ismert, amely vázlatos, és főként munkatérkép formájában készült el, jelölve az addigi munkafázisok helyszínét és kronológiai sorrendjét.

Az „Építők” csoportjának következő térképe 1961 és 1963 között készült el. A felmérést Csók Rémó, Varga György, Görgényi István, Petkes Péter, és Csók Rémóné végezték. A dokumentum a barlang alaprajzát tartalmazza, feltüntetve az egyes szakaszok elnevezését, a feltárás kronológiáját és a feltárók nevét.

A barlang keleti felső mellékágáról 1987-ben készült felmérés, amelyet Juhász Márton szerkesztett.

A felmérés körülményei

A házidolgozat tárgyát képező felmérés 2004. október 12-én készült el, a felmérés elvégzésére kért kutatási engedélykérelem jóváhagyása után.

A felmérés eszközei: a fix pontok elhelyezéséhez használt fúrógép, fix pontokként alkalmazott 6-os 6 lap fejű csavar, poligonzsinór, függőkompassz, fokív, függőón, mérőszalag, jegyzőkönyv.

A felmérés feldolgozása Polygon programmal történt.

Az elkészült dokumentumok: alaprajz, hossz-szelvény, kereszt-szelvények, a barlang felszínhez viszonyított helyzete. A komplex dokumentációhoz leírás, fotó, és állapotfelvétel is készült, amit a dokumentáció egyéb fejezetei tartalmaznak.

A felmérést végezte: Reszegi Attila, Szabó Zoltán.

A korábbi dokumentumokat a Barlangtani Osztály bocsátotta rendelkezésre.

A feladat teljesítése

A korábbi dokumentációk alapján a barlang kb. 130 méter hosszban volt ismert (Leél-Össy 1995). Az elmúlt évek, ill. évtizedek alatt a barlang hosszát jelentős mértékben csökkentette, hogy az eredménytelenül kibontott oldaljáratok fel lettek töltve, valamint a felszínről jelentős mennyiségű törmelék került a járatokba. Ennek megfelelően a barlang adatai a következőképp alakulnak:

A bejárat GPS koordinátái: X: 647,199 Y: 243,846 Z: 277 m

A barlang felmért hossza: 53,77 m

Becsült hossz: 4 m

Legnagyobb vertikális kiterjedés: 21 m

Legnagyobb magasság: kb. 4 m

Legnagyobb mélység: 16,86 m

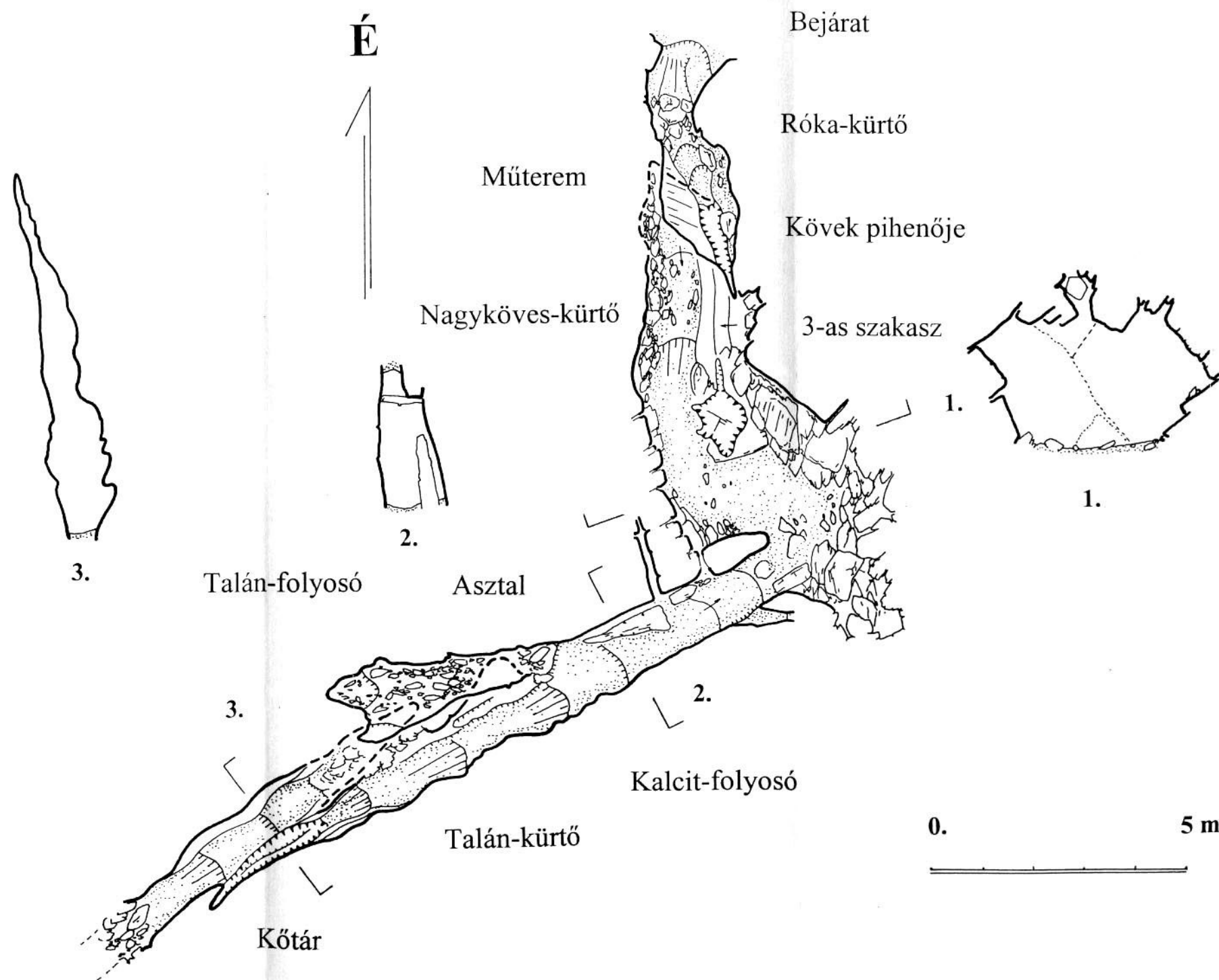
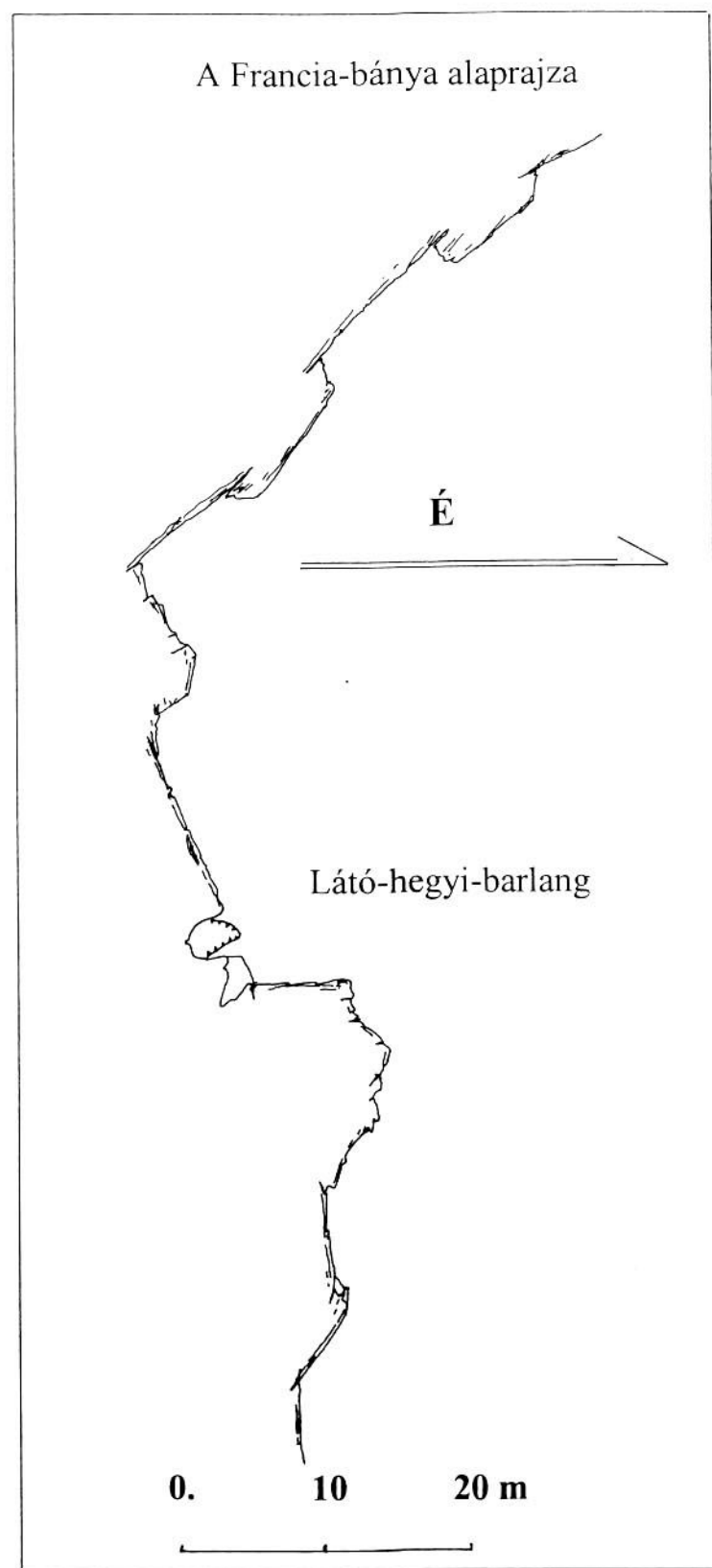
Horizontális kiterjedés: 20 m

Észrevételek a korábbi felmérésekkel kapcsolatban

A 2004-es felmérés közben már a terepi munka során feltűnt, hogy a Kalcit-folyosóba vezető kanyarulat derékszögben fordul. A régebbi térképek alaprajzán azonban a járatok fő irányát egy D-DK-i irányú törésvonal határozza meg. Az új felmérésen jól látható a különbség, és az, hogy a bányafal síkjával párhuzamosak a járatok.

A LÁTÓ-HEGYI-BARLANG

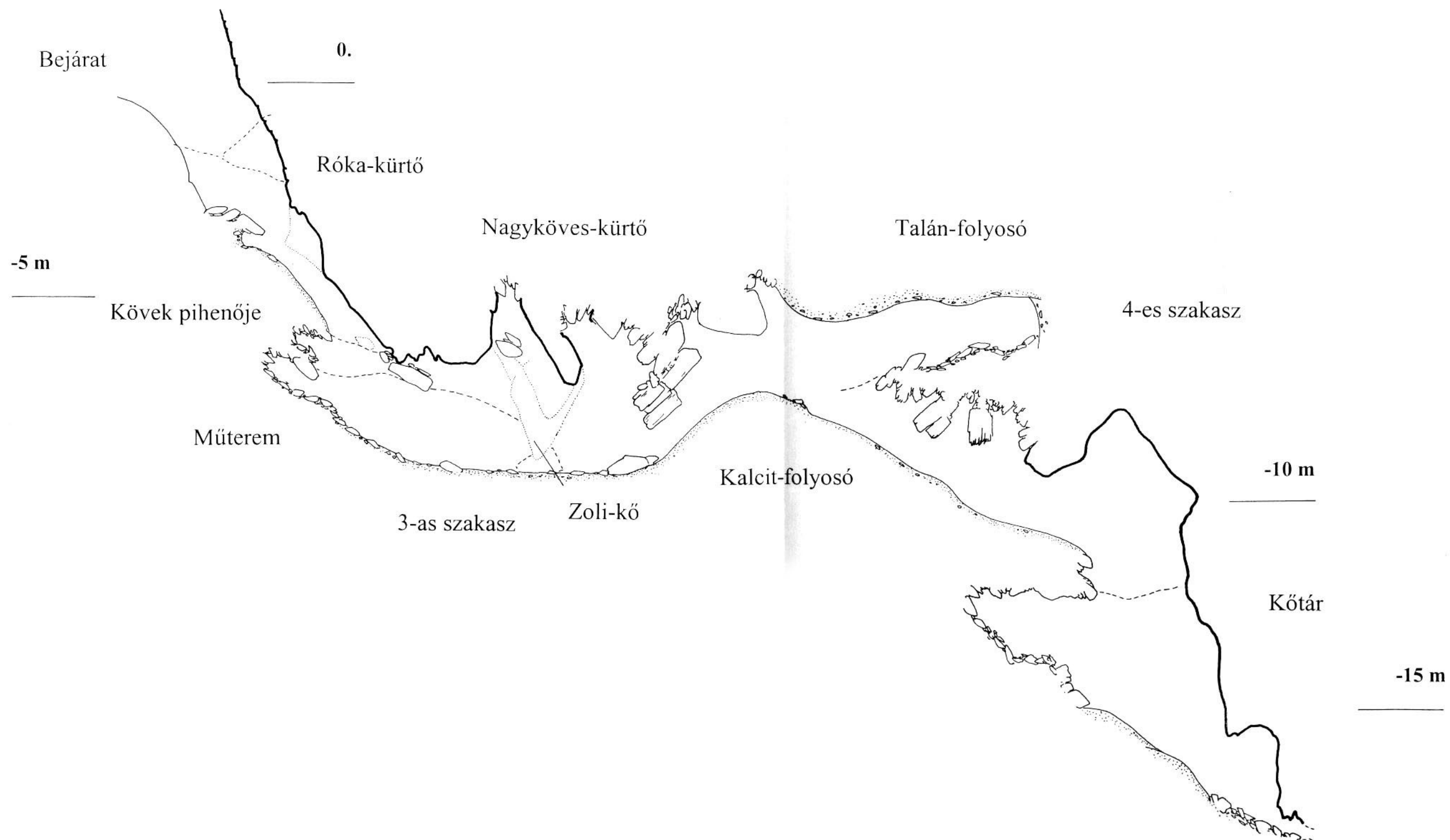
ALAPRAJZ

Felmérték: Reszegi Attila, Szabó Zoltán
Szerkesztette: Szabó Zoltán 2004-10-13.

A LÁTÓ-HEGYI-BARLANG

HOSSZ-SZELVÉNYE

Felmérték: Reszegi Attila, Szabó Zoltán
Szerkesztette: Szabó Zoltán 2004-10-13.

Természetvédelmi Hivatal, Barlangtani és Földtani Osztály
Országos Barlangnyilvántartás

A LÁTÓ-HEGYI-BARLANG

A budapesti Látó-hegyi-barlang komplex kataszteri feldolgozása

2. FÜGGELÉK

A barlang fotódokumentációja

Készült a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat 2004. évi Barlangi Kutatásvezetői
Tanfolyam vizsgafeladataként.

Készítette: Szabó Zoltán, Budapest, 2004. szeptember

Korábbi fotódokumentáció

A barlang korábbi kataszteri feldolgozásai során készült fényképek tartalmazzák a barlang bejárat zónájának fekete-fehér felvételeit, valamint a barlang belső részeiben készült, gyengébb minőségű, szintén ff felvételeit. Az első kataszterezés során a bejáratról készült képeket Hazslinszky Tamás készítette 1987. november 5-én.

Az első állapotfelvétel alkalmával színes negatív filmre elkészült a barlang teljes, jelenleg ismert hosszáról egy dokumentációs fényképsorozat, melyet Nyerges Attila készített 2000 novemberében.

A fotódokumentáció feldolgozása

Jelen tanulmányban feldolgozásra kerül a barlangban eddig készült fényképanyag, kiegészítve a szerző által készített digitális képekkel. A fényképekhez tartozó magyarázat ismerteti a kép készítésének helyét, és tartalmát.

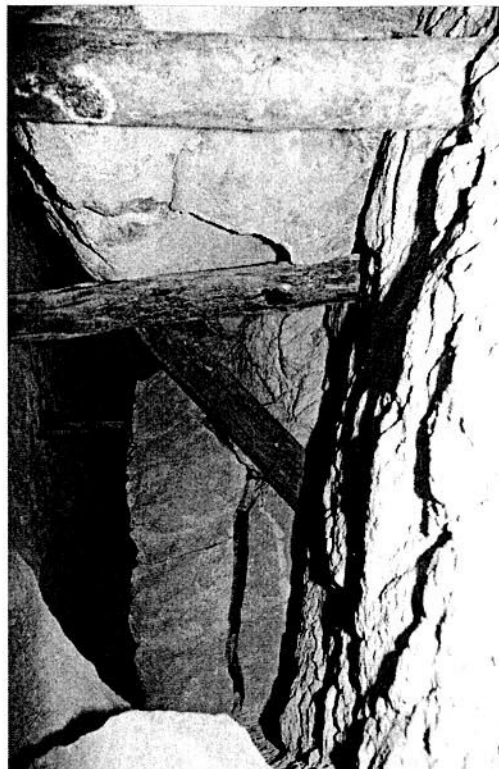
- 1. fotó** A Látó-hegyi-barlang bejárat aknáját ábrázoló felvétel (Hazslinszki T. 1987)
A bejárat felett kb. 4 m magasságig követhető egy fülke íve, amely fent a 2. sz. barlanghoz kapcsolódik. Innen egészen a sziklafal pereméig követhető az a forrásjárat, amelyhez hasonló a barlangban utat nyitott a felszíni törmelék számára.

2. fotó A barlang bejáratát képező Róka-kürtő látképe. A keskeny nyílás a kürtő kitágul, és a most látható nyíláson át lehet a Műterembe leereszkedni. A korábban teljesen megtisztított Róka-kürtő lefelé folytatódott.

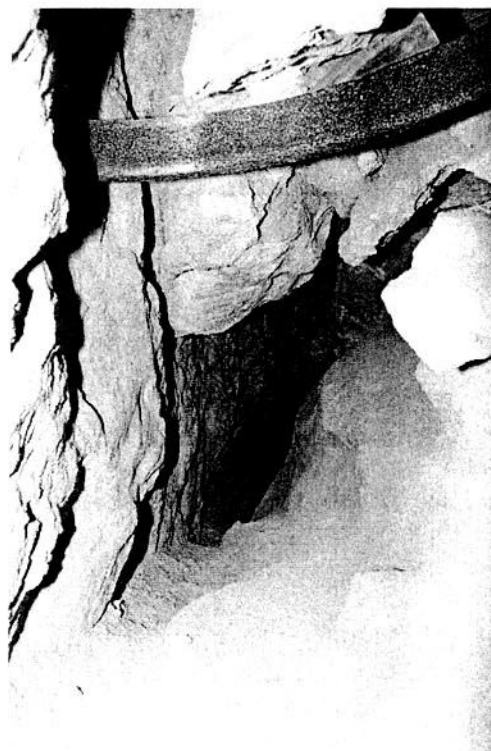

3. fotó A Műterem mára eltömedékelt szakasza. Jelenleg a kép jobb felső sarkában látható hasadékon át lehet bejutni az un. 3-as szakaszba. A képen jól látható a felszínről begördülő hulladék egy része.

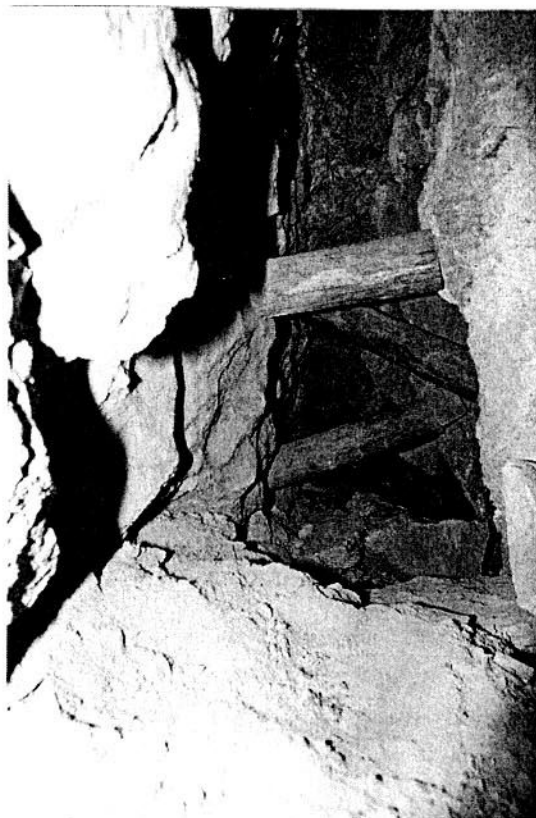
4. fotó A barlang második szakaszát alkotó Kalcit-folyosó.

Mára a névadó kiválások nagy része elpusztult, de helyenként a falakban telérek formájában látható. Előrébb az „Asztal” nevű sziklablokk látható. A főté biztosítására beépített ácsolat inkább a lelki békét biztosítja mint sem a statikai nyugalmat.

5. fotó A „Reménység-folyosó”-ba vezető hasadék. A főtét biztosító bányászati ékszíjtárcsa-darabok nem a kőzet nyomása alatt görbültek ilyen szabályosra. Ez a tömb valószínűleg szálaban álló, hasadékokkal határolt kőzettest.

6. fotó A barlang „Kőtár” nevű szakaszának jelenlegi végpontja. A korábbi végpont a jelentések alapján az ácsolatfa alatt 4-5 méterre lehetett. Ezen a szakaszon már megfigyelhetők a korróziós nyomok, amelyek a hévizes jellegre utalnak. A végpontba szorult kőtömbök közül erős huzat tör elő, amely jó okot ad a feltárás további folytatására.

Természetvédelmi Hivatal, Barlangtani és Földtani Osztály
Országos Barlangnyilvántartás

A LÁTÓ-HEGYI-BARLANG

A budapesti Látó-hegyi-barlang komplex kataszteri feldolgozása

3. FÜGGELÉK

A barlang komplex állapotfelvétele

Készült a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat 2004. évi Barlangi Kutatásvezetői
Tanfolyam vizsgafeladataként.

Készítette: Szabó Zoltán, Budapest, 2004. szeptember

A LÁTÓ-HEGYI-BARLANG ÁLLAPOTFELVÉTELE

I. AZONOSÍTÁS

I.1. Kataszteri szám: 4762

I.2. Hivatalos név: Látó-hegyi-barlang

I.3. Szinonimák: (7 db) Franciabánya-barlang, Kőtár, Látóhegyi Építők-barlang, Rémó-barlang, Róka-kürtői-kutatóság, Róka-barlang, Várostervb-g

II. LOKALIZÁLÁS

II.4. Megye: Pest

II.5. Település: Budapest, II. kerület

II.6. Tájegység:

- 6.1. Nagytáj: Dunántúl
- 6.2. Középtáj: Dunántúli Középhegység
- 6.3. Kistájcsoport: Dunazug-hegység
- 6.4. Kistáj: Budai-hegység

II.7. Bejáratok

7.a./ Azonosítás: A Szépvölgyi út felső harmadában, az un. Francia-bányában, a középső falszakaszon a fal tövében, egy 4-5 méter magas forráskürtő folytatásaként lefelé induló hasadék-szerű járattal nyílik.

7.b./ Koordináták: $X:647,199$ $Y:243,846$ $Z:277$ m (EOV vetület, Bf. magasság)

7.c./ Helyrajzi szám: 15980/6

7.d./ Környezeti jelleg - tágabb környezet:

A barlang kőfejtőben nyílik (Franciabánya)

7.e./ Környezeti jelleg - közvetlen környezet:

A kőfejtő falának déli harmadában, a fal tövében, gömbfülkéből nyílik

7.f.1./ Szélessége (0,1 m pontossággal): 0,8x1,2 m

7.f.2./ Magassága (0,1 m pontossággal): - m

7.g./ Jellege: mesterséges, kőfejtés közben megnyílt

7.h./ Alakja: hasadék mentén kialakult, íves fülke

7.i./ Tengelyiránya: lejtős

III. JELLEMZŐ MÉRETEI

III.8. Hossz: 54 méter

Az adat megbízhatósága: részletesen felmért (2004-10-12)

III.9. Függőleges kiterjedés

9.a./ Teljes: 17+4 méter

9.b./ Magasság: kb. 4 m

9.c./ Mélység: 17 m

9.d./ Az adat megbízhatósága: részletesen felmért (2004-10-12)

III.10. Maximális horizontális kiterjedés: 20 m

IV. FÖLDTANI - MORFOGENETIKAI JELLEMZŐK

IV.11. Befoglaló kőzet: minden kőzetfajtára

11.a./ Kora: Eocén

11.b./ Típusa: mészkő

11.c./ Formáció: szépvölgyi

IV.12. Genetikai jellemzők

12.a./ Üregesedés és befoglaló közet viszonya:

1 - posztgenetikus

12.b./ Posztgenetikus preformáló tényező: erős tektonikus preformáció, és sztratigráfia

12.c./ Posztgenetikus üregkialakító hatás

12.c./1. Jellege:

Tektonikus preformáció mentén aktív langyos-meleg karsztvíz feláramlás, keveredési korróziós üregtágulás, omlásos áltektonikus átrendeződés hatására keletkezett terek, leszálló csapadékvíz, időszakosan befolyó víz

12.c./2. Domináns hatás: felszálló aktív langyos-meleg karsztvíz

IV.13. Jelleg

13.1.a./ Térforma: egyszerű, befelé-lefelé lépcsőzetes

13.1.b./ Szintek, tagok száma: 2, felső omladékos, alsó oldott falú hasadék

13.2. Lejtésviszonyok: lépcsőzetes

13.3. Jellemző szelvénytípus: hasadék, szabálytalan omladékos

IV.14. Morfológiai elemek

14.a./ Nagyformák

14.a./1. Kürtő: alárendelten, omladékos

14.a./2. Akna: alárendelten, a barlang utolsó szakasza hasadékakna

14.a./5. Egyéb nagyforma: tört-omlott felületek nagy arányban

14.b./ Kisformák

14.b./1. Gömbüst: alárendelten lokálisan a bejárati zónában és a végponti aknában található

14.b./4. Mennyezeti sík: lokális megjelenéssel, kis felületekkel

14.c./ Befoglaló közetanyaghoz kapcsolódó elemek

14.c./4. Kalcittelér: elterjedt, különböző síkokban, eltérő vastagságban

14.c./6. Kipreparálódott rétegfej, rétegfelület: az oldott felületeken lokális megjelenéssel

14.c./9. Ösmaradványok: elterjedten, uralkodóan egy faj: Nummulites, helyenként Echinoydeák

14.c./11. Kovásodás: nyomokban, az omladékosban látni kovásodott tömböket

14.d./ Üledékkitöltés morfológiai elemei

14.d./1. Inaktív patakmeder: a bejárat alatti teremben időszakosan a felszínről beszivárgó víz inaktív patakmederre emlékeztető nyomokat hagy

14.d./4. Száradási repedés: a „patakmeder” közelében kis területen

V. SZILÁRD KITÖLTÉS

V.15. Szervetlen

15.a./ Ásványkitöltés

15.a./9. Cseppkőlefolyás: lokálisan kis felületen, a szálban álló ép kőzetfelületeken

15.a./22. "Kristályos" borsókő: nyomokban ép felülettel

15.a./23. Típusos (gömbös) borsókő: nyomokban

15.a./34. Fennőtt romboédeses kalcit: kisebb felületeken erősen rongált

15.a./35. Fennőtt szkalenoédeses kalcit: kisebb felületeken erősen rongált

15.b. Törmelékes helyben keletkezett

15.b./1. Omladék: egyes szakaszokon tömeges, szelvénykitöltő is, főként a bejárat közeli hasadék keresztetződésben

15.b./2. Közettörmelék: az omladékos zónákban gyakori, a kitöltésben apró a törmelék

15.b./4. Egyéb, kalcit anyagú kiválás törmeléke: a telérek törmeléke nyomokban megtalálható

15.b./7. Befoglaló kőzet oldási maradéka: agyag nyomokban de főként a felszíni eredetű bemosott hordalék maradványa, valamint a barlang egészére jellemző kellemetlen „por”

15.b./8. Befoglaló kőzet ősmaradványai:

1 - nyomokban, zömmel töredék

15.b./9. Befoglaló kőzetből kimállott egyéb anyagok: a kovapúder megtalálható a kitöltésben, kovatörmelékekkel

15.c./ Törmelékes behordott

15.c./3. Homok: nyomokban a barlang bejárat szakaszaiban

V.16. Szerves kitöltés

16.a./ Talaj, humusz: a bejárat szakaszon a sziklafal feletti humusz bemosódása tapasztalható. A bejárat aknaában nagyobb mennyiségben.

16.c./ Növény - recens

16.c./1. Avar, növénytörmelék: csak a bejárat szakaszon, gyéren

16.c./3. Gomba:

1 - micélium / penész, nyomokban

16.c./4. Alga:

1 - csak bejárat szakaszon, nyomokban

16.e./ Állat - recens

16.e./2. Féreg: a bejárat omladékban vörös, barlangkedvelő százlábúféle

16.e./3. Puhatestű: a bejáratban meztelen csigák

16.e./5. Pók: a bejáratban barlangi keresztes

- 16.h./ Antropogén - recens, jelenkori: a bejáratban hulladék, pillepalackok, fagerendák, fa és acél ácsolóanyag-hulladék, hajléktalan használati tárgyak

VI. HIDROLÓGIA - KLIMATOLÓGIA

VI.17. Csepegő vizek

- 17.1. Időszakos: lokálisan látszanak csepegésnyomok

VI.18. Folyó vizek

- 18.a./ Patak

18.a./1. Jellege: időszakos, a bejárat előtti tölcser-jelleg miatt nagyobb csapadék alkalmával befolyik a víz, és az első nagyobb teremben vízmosást hoz létre

VI.21. Klimatikus összetevők

- 21.a./ Hőmérséklet

21.a./1. Átlagos: 3,5 C, a végponton (1960 okt)

21.a./2. A mérések részletessége:

1 - szórványos

21.a./3. Maximális értéke (°C): régebbi méréskor 4 fok, az állapotfelvételkor melegebb

- 21.b./ Páratartalom

21.b./1. Érzékszervileg:

1 - száraz

21.b./2. Átlagos értéke (0,1 % pontossággal):85-95%

21.b./3. A mérések részletessége:

1 - szórványos

- 21.c./ CO₂ - tartalom

21.c./1. Érzékszervileg:

1 - nem érzékelhető

- 21.d./ Légáramlás

21.d./1. Időszakos; érzékszervileg: a barlang zömében erősen érezhető

VII. FELDOLGOZÁS

VII.22. Tematikus

- 22.1. Kataszter:

3 - BTI-rendszerrel, külső feldolgozás

4 - BTI-feldolgozás

- 22.2. Térkép:

4 - a barlang egészéről, vázlatos(1960 Várostervezési Bgkut. Cs.)

5 - a barlang egészéről, részletes(2004-10-12. Szabó Zoltán)

- 22.3. Fotó

22.3.a./ Feldolgozás módja:

5 - színes (is), részletes

22.3.b./ Tematika:

3 - belső fotók (is), átfogó jelleggel

22.4. Leírás:

4 - általános jellemzés (is), teljes

22.5. Barlanglertári szám: -

22.6. Közettan:

1 - területileg / tematikailag részleges

22.7. Ásványtan:

1 - területileg / tematikailag részleges

22.9. Üledékföldtan:

1 - területileg / tematikailag részleges

22.10. Genetika:

1 - területileg / tematikailag részleges

22.11. Morfológia:

1 - területileg / tematikailag részleges

22.13. Klimatológia:

1 - területileg / tematikailag részleges

22.20. Kutatástörténet:

1 - időben / tartalmilag részleges

22.21. Irodalom:

1 - időben / tartalmilag részleges

VII.23. Megismerése

23.a./ Felfedezés

23.a./1. Éve: A barlang első leírása 1958 febr. 9 (Csók Rémó), de 1957 előtt már ismertté válhatott a kőbányászat során

23.a./2. Szakaszossága: 1957-60, 1980-85, 1987

VIII. LÁTOGATHATÓSÁG

VIII.24. Objektív feltételek

24.1. Bejárat megközelíthetősége

2 - gépkocsival

4 - gyalog, könnyű terepen

24.2. A barlang járhatósága

2 - zöme / egésze könnyű mászással

a barlang bejáratú szakasza omlásveszélyes

24.3. Felszerelésigény

2 - zöme / egésze alapfelszereléssel

VIII.25. Szubjektív feltételek: a barlang a kezelő szerv engedélyével látogatható

IX. MESTERSÉGES LÉTESÍTMÉNYEK

IX.27. Lezárás: nincs lezárva, az ideiglenes eltömedékeléssel az illetéktelenek távoltarthatók

IX.31. Egyéb, kiépítésnek nem minősülő műtárgyak

31.g./ Fa ácsolat:

4 - belső szakaszokon (is), kiváltandó

X. VÉDELEM

X.32. Jogi státusz

32.a. Természetvédelmi kategória:

1 - védett

32.b. Védetté nyilvánító jogszabály /határozat:

1 - a természetvédelemről szóló 1961. évi 18. sz. tvr

32.c. Megkülönböztetett védelem igényének megállapítása: *egyedi (évszám)*

32.d/2. Vonatkozó jogszabály száma:

1 - 1/1982. (III. 15.) OKTH sz. rek.

2 - 1/1985. (II. 1.) OKTH sz. rek.

3 - 7/1988. (X. 1.) KVM rendelet

4 - 4/1992. (II.19.) KTM rendelet

5 - 12/1993. (III. 31.) KTM rendelet

6 - 13/2001. (V. 9.) KöM rendelet

X.33. Adminisztratív státusz

33.a. Illetékes természetvédelmi hatóság neve, címe:

5 - Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság – 1021 Budapest, Hűvösvölgyi út 52.

33.b. Vagyonkezelő megnevezése, címe:

33.c. Természetvédelmi kezelést ellátó szerv neve, címe:

1 - Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság – 3758 Jósvafő, Tengersizem oldal 1.

2 - Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság – 8200 Veszprém, Vár u. 31.

3 - Bükk Nemzeti Park Igazgatóság – 3304 Eger, Sánc u. 6.

4 - Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság – 7625 Pécs, Tettye tér 9.

5 - Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság – 1021 Budapest, Hűvösvölgyi út 52.

6 - Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatóság – 9435 Sarród, Kócsagvár

33.e. Kutatás (többféle is lehet)
33.e/1. jellege: (többféle is lehet)

- 1 - feltáró
- 2 - dokumentációs
- 3 - geológiai
- 4 - morfológiai
- 5 - hidrológiai
- 6 - klimatológiai
- 7 - biológiai
- 8 - őslénytani / régészeti

.....

Engedélyező határozat száma:
Jogosítottjának neve, címe:
Érvényessége (év, hónap, nap):

X.34. Felszíni terület adatai

34.a. Ingatlan-nyilvántartási helyrajzi száma(i):

34.b. Meghatározása:

- 1 - felszíni terület és közvetlen környezete
  - 2 - felszíni terület + aktív vízgyűjtőterület
- ...

34.c. Védettsége

34.c/1. Természetvédelmi kategória:

- 1 - helyi jelentőségű TT
- 2 - részben TT
- 3 - TT
- 4 - részben TK
- 5 - TK
- 6 - TK fokozottan védett része
- 7 - NP
- 8 - NP fokozottan védett része

34.c/2. Vonatkozó jogszabály címe és száma:

- 1 - 18/1976. OTvH határozat a Bükk Nemzeti Park létesítéséről
- 2 - 7/1984. (XII. 29.) OKTH rend. az Aggteleki TK nemzeti parkká nyilvánításáról
- 3 - 2/1991. (II. 9.) KTM rendelet a Fertő-tó TK nemzeti parkká nyilvánításáról
- 4 - 31/1997. (IX. 23.) KTM rendelet a Balaton-felvidéki Nemzeti Park létesítéséről
- 5 - 34/1997. (XI. 20.) KTM rendelet a Duna-Ipoly Nemzeti Park létesítéséről
- 6 - 19/1976. OTvH határozat a Vértesi Tájvédelmi Körzet létesítéséről
- 7 - 15/1977. OTvH határozat a Gerecsei Tájvédelmi Körzet létesítéséről
- 8 - 9/1978. OKTH határozat a Budai Tájvédelmi Körzet létesítéséről

.....

34.d. Természetvédelmi oltalom alatt nem álló felszínen

34.d/1. Vonatkozó korlátozások:

34.d/2. korlátozást elrendelő jogszabály v. határozat száma:

34.f. Tulajdonviszonyok

34.f/1. állami tulajdonban és természetvédelmi vagyonkezelésben:

- 1 - nincs
- 2 - teljes
- 3 - részlegesen

vonatkozó helyrajzi szám(ok):

34.f/2. állami tulajdonban, egyéb vagyonkezelésben:

- 1 - nincs

2 - teljes, erdészeti kezelésben

3 - teljes, vízügyi kezelésben

4 - teljes, honvédségi kezelésben

... ..

34.f/3. A bejáratot magába foglaló ingatlan tulajdonosa:
(minden bejáratra !)

34.g. Gazdasági jelleg:

8 - bánya, rekultivált

X.35. Veszélyeztető tényezők, mértékük

35.2. Turizmus:

3 - erősen

35.3. Barlangjárás:

2 - mérsékelten

35.4. Feltáró kutatás:

2 - mérsékelten

35.7. Hulladék:

1 - potenciálisan

35.8. Önkényes használat:

2 - mérsékelten

35.14. Ásványgyűjtés:

2 - mérsékelten

35.15. Feltöltődés:

2 - mérsékelten

35.16. Beomlás:

2 - mérsékelten

X.36. Természetes állapot értékelése

36.1. Általános kép:

2 - kis mértékben megváltoztatott

36.2. Ásványkiválások:

3 - erősen rongált

36.3. Aljzat:

2 - zömmel taposott / áthalmazott / mélyített

XI. ADATFELVÉTEL

XI.37. Alapadatok

37.a./ Jellege:

4 - BTI kataszteri felvétel alapján

5 - komplex állapotfelvétel alapján

37.b./ Időpontja (év, hó, nap): 2000 december

37.c./ Készítette: Nyerges Attila

XI.38. Utolsó adatkorrekció

38.a./ Típusa: Házidolgozat-kataszterezési feladat

38.b./ Időpontja (év, hó, nap): 2004-10-12. Szabó Zoltán

38.c./ Kapcsolódó dokumentumok: térkép

XII. JAVASLATOK

XII. 39. Javaslatok: (korábbi fejezet tartalmazza)

XIII. A BARLANG LEÍRÁSA

XIII.40. A barlang részletes leírása: (korábbi fejezet tartalmazza)

Mellékletek:

- 1. 3,5" lemez: a Látó-hegyi-barlang felmérési adatainak feldolgozása Poligon programmal**
- 2. 3,5" lemez: A Látó-hegyi-barlang állapotfelvétele**
- 3. CD-rom: A Látó-hegyi-barlang komplex kataszteri feldolgozása (2004)**